

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติกโดยดำเนินการตามระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก ทั้งส่วนของความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมแสดงออกมาสู่ความคิดเห็นต่อการเลือกใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคคนไทยที่เดินบนถนนคนเดินท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉลี่ยในช่วงวันอาทิตย์ 40,000 คนต่อสัปดาห์ (เทศบาลนครเชียงใหม่, 2553) ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนตุลาคม 2554 เท่ากับ 160,000 คนต่อเดือน

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยคัดเลือกผู้บริโภคที่เดินบนถนนคนเดินวันอาทิตย์ คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตร ของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) มีสูตรดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มประชากรอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 5%

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{160,000}{1+160,000(0.05)^2}$$

$$n = 400 \text{ ราย}$$

ดังนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย โดยในการแจกแบบสอบถามนั้นใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling) และเจาะจงพื้นที่ในการเก็บแบบสอบถาม

3.2 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลสำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสอบถามจากผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง บริเวณวัดพันอ้นและบนถนนคนเดินท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าหนังสือเอกสารหน่วยงานเทศบาลนครเชียงใหม่ ค้นงานวิจัยจากห้องสมุด จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการถนนคนเดินเชียงใหม่ รวมถึงการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริโภคที่เดินบนถนนคนเดินเชียงใหม่ในวันอาทิตย์ ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

2.1 ข้อมูลด้านการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อย ประกอบด้วยคำถาม การเคยใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อย ประเภทของภาชนะบรรจุจากชานอ้อย เริ่มใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อย จากสถานที่ใด ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อย และทราบว่ามิภาชนะบรรจุที่ผลิตจากชานอ้อยจากแหล่งข้อมูลใด

2.2 ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก ประกอบด้วยคำถาม คุณลักษณะ ประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก การณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ของภาชนะบรรจุจากชานอ้อย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก ประกอบด้วยคำถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก ความคิดเห็นกับโครงการณรงค์และในอนาคตภาชนะที่ผลิตจากโฟมและพลาสติกจะหมดไปโดยการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทน

3.4 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา การใช้สำนวนและถ้อยคำ เพื่อความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมไปถึงพิจารณาลำดับความสำคัญ ความซ้ำซ้อนและความต่อเนื่องของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การทดสอบความเชื่อถือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือของแบบสอบถามเท่ากับ 0.78 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่นในการนำไปสอบถามถึงร้อยละ 78

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้เครื่องมือทางสถิติมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก ลักษณะของแบบสอบถามมี 3 ระดับคือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่ทราบ โดยมีเกณฑ์ในการวัดดังนี้

คำนวณได้จากสูตรช่วงของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

จากการคำนวณสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความรู้ความเข้าใจ
2.34 ขึ้นไป	มาก
1.67-2.33	ปานกลาง
1.00-1.66	น้อย

3. ความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งลักษณะคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับเรียงจากมากไปหาน้อย (สิน พันธุ์พินิจ, 2549) คือ

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

คะแนนของคำตอบที่ได้จะแสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการใช้ภาชนะบรรจุจากชานอ้อยทดแทนการใช้โฟมและพลาสติก โดยมีเกณฑ์ในการวัดดังนี้

คำนวณได้จากสูตรช่วงของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

4. ค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้

สถิติการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

χ^2 หมายถึง ค่าทดสอบไคสแควร์

Σ หมายถึง ผลรวม

O หมายถึง ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E หมายถึง ค่าความถี่ที่ได้ตามทฤษฎีหรือตามที่คาดหวังไว้

5. การทดสอบความแตกต่างของสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ LSD ในการทดสอบ
และวิเคราะห์

3.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ประมาณ 7 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2554

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved